

УДК 635.25:631.527

Фесенко Л.П., науковий співробітник

Позняк О.В., молодший науковий співробітник

Касян О.І., директор

Дослідна станція «Маяк» Інституту овочівництва і баштанництва НААН України

E-mail: olp18@meta.ua

ЦИБУЛЯ ЗАПАШНА І ЦИБУЛЯ СЛИЗУН: ПОПОВНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕЕСТРУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИМИ СОРТАМИ СЕЛЕКЦІЇ ДОСЛІДНОЇ СТАНЦІЇ «МАЯК» ІОБ НААН

Багаторічні цибулі відіграють надзвичайно важливу роль в розширенні асортименту продукції овочівництва. Вони є надійним ранньовесняним джерелом вітаміну С, протеїну, каротину, а також ефірної олії, мікроелементів та економічно вигідною культурою, витрати на вирощування якої у 5 разів менші, ніж при вирощуванні на зелене перо цибулі ріпчастої. Вони дають високовітамінну продукцію відразу після сходу снігу, коли потреба в ній найбільша. Характерною їх особливістю є здатність утворювати молоде листя практично цілорічно зі вимушеною перервою взимку і максимумом приросту навесні та на початку літа. Багаторічні види цибулі використовують для зрізки зеленого листя (пера). Цінність їх зумовлена хімічним складом, смаковими і лікувальними властивостями та подовженням періоду споживання у свіжому вигляді. В Україні недостатньо проводиться селекція багаторічних видів цибулі. Це пояснюється не лише малим розвитком ринку цих культур, але й недостатнім потенціалом їх генетичних ресурсів. У зоні Північного Лісостепу та Полісся України у приватному секторі вирощується велике різноманіття місцевих форм багаторічних видів цибулі. Задоволення потреб споживчого ринку України у конкурентоспроможних сортах багаторічних цибулевих рослин можливе завдяки застосуванню нових та поліпшенні існуючих

методів оцінки, виділення і створення вихідних форм та розробки технології насінництва.

Цінними багаторічними видами для вітчизняного овочівництва є цибуля запашна (*Allium odorum* L.) і цибуля слизун (*Allium nutans* L.). На ДС «Маяк» ІОБ НААН створено нові сорти цибулі запашної 'Вишукана' і цибулі слизуна 'Удай', які у 2020 році внесені до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні.

Урожайність зеленої маси сорту 'Вишукана' 20,4 т/га; сорт вирізняється подовженим періодом господарської придатності та високою зимостійкістю – 9 балів. За даними біохімічного аналізу, у зеленій масі міститься: сухої речовини 11,8%; загального цукру 2,7%, аскорбінової кислоти 22,9 мг/100 г.

Урожайність зелених листків сорту 'Удай' 25,8 т/га, сорт вирізняється подовженим періодом господарської придатності та високою зимостійкістю – 9 балів. За даними біохімічного аналізу, у зеленій масі міститься: сухої речовини 11,4%, загального цукру 3,0%, аскорбінової кислоти 26,6 мг/100 г.

Створені сорти багаторічних видів цибулевих рослин пропонуються для вирощування у відкритому ґрунті в зонах Лісостепу та Полісся України, а також для вигонки з кореневищ у закритому ґрунті в несезонний період.

УДК 631.521:634.22

Фільов В.В., науковий співробітник, в.о.директора

Дослідна станція помології ім. Л.П. Симиренка ІС НААН України

E-mail: mliivis@ukr.net

СОРТИ СЛИВИ, ПРИДАТНІ ДЛЯ ІНТЕНСИВНИХ НАСАДЖЕНЬ

Визначальним фактором у ефективному виробництві плодової продукції є сорт, частка якого, в підвищенні врожайності, становить 40-70%. Кліматичні умови України є оптимальними для успішного промислового вирощування сливи, водночас її прибуткове виробництво можливе лише за умов використання відповідних сортів. У сортовому складі садів сливи в період між останніми переписами багаторічних насаджень (1984 і 1998 рр.) змін майже не відбулося. У плодоносних садах переважали застарілі сорти, питома вага яких становила 58,0%.

На даний час у Державному Реєстрі сільськогосподарських культур знаходиться 12 сортів сливи, із них 10 – селекції Дослідної станції помології ім. Л.П. Симиренка.

Для створення інтенсивних промислових насаджень сливи в зоні Правобережного Лісостепу України рекомендуємо такі сорти універсального призначення:

'Ода'. Ранньостиглий сорт типу угорок. Дерево вище середньої сили росту з округлою середньої густоти кроною. Починає плодоносити на 3-4 рік. Урожайність 14-18 т/га. Плоди великі, одномірні, овальної форми. Середня маса плоду 44,3 г. Основне забарвлення плоду зелене, покривне – фіолетово-буре. М'якуш жовтий, ніжний, соковитий, кисло-солодкого смаку. Кісточка вільна, середньої величини. Достигають плоди в І-ІІ декаді серпня.

'Ненька'. Ранньостиглий сорт типу угорок. Дерево середньої і нижче середньої сили росту.